

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัย ได้ทำการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการปฏิบัติภารกิจผู้พิทักษ์ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็น และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ตามลำดับพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

5.1.1.1 การป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ท่านประสานงานกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ในด้านการสนับสนุนข่าวสารสาธารณภัยแก่ผู้ดำเนินการ หอกระจายข่าวของชุมชนเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. มีการซักซ้อม หรือการจำลองสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของแผนการด้านภัยพิบัติของชุมชน เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ปฏิบัติงานตามวินัย และกฎระเบียบของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างเคร่งครัด เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. แนะนำให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในชุมชน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ได้ประสานงานในการอพยพประชาชน หรือขนย้ายสิ่งของขณะเกิดภัย ตามลำดับ

5.1.1.2 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ ศูนย์ อปพร. ร่วมรักษาความสงบเรียบร้อย เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมจัดระเบียบการจราจร และกำหนดเขตพื้นที่ห้ามเข้าเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมดำเนินการรักษาความปลอดภัยต่อสถานที่สำคัญ และบุคคลสำคัญ เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วม

ควบคุมการตรวจตราบุคคลที่น่าจะเป็นภัยต่อความสงบสุข และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมป้องกัน
โจรกรรมอาชญากรรม และก่อความไม่สงบ ตามลำดับ

5.1.1.3 ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อ
โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมประสานหน่วยงานต่าง ๆ
ในการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. จัดเตรียม และสนับสนุนเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ
ใช้ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายให้สามารถใช้งานได้เจ้าหน้าที่ศูนย์
อปพร. จัดเตรียมและสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร.
ร่วมสำรวจความเสียหาย และความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้ประสบภัย และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย
และครอบครัว และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ช่วยเหลือแจกจ่ายอาหาร และสิ่งแก่ผู้ประสบภัย ตามลำดับ

5.1.1.4 ด้านการปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อ
โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมฝึกซ้อมแผนระงับ และบรรเทาภัย
เจ้าหน้าที่ ศูนย์ อปพร. มีการสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เจ้าหน้าที่ศูนย์
อปพร. ร่วมช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในระหว่างอันตราย เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมระงับ และบรรเทา
สาธารณภัย และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ซ่อมแซมเครื่องมือให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ตามลำดับ

5.1.1.5 ด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็น พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อ
โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย
เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ร่วมฝึกซ้อมช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการรักษาพยาบาลและการอนามัย เจ้าหน้าที่
ศูนย์ อปพร. ร่วมควบคุมดูแลรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. เผื่อระวางและ
แจ้งเตือนภัย ($\bar{x} = 3.79$) และเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร. ช่วยเหลือการอพยพผู้ประสบภัย ตามลำดับ

5.1.2 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง
ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการสงเคราะห์
ผู้ประสบภัย ด้านการปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย และด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็น มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพศหญิงมีการปฏิบัติงานที่สูงกว่า

5.1.2.1 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2.2 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามหมู่บ้าน
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ข้อเสนอแนะในส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาตนอย่างต่อเนื่องการพัฒนาความสามารถในการทำงานต้องพัฒนาให้ครบทั้งสามสมรรถนะ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) ซึ่งสมรรถนะทั้งสามนี้ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กรในอนาคต ควรมีการจัดสรรอุปกรณ์ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน และให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสนับสนุนเรื่องงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมและทันสมัยยิ่งขึ้น

5.1.3.1 ข้อเสนอแนะควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง

1) การพัฒนาความสามารถในการทำงานต้องพัฒนาให้ครบทั้งสามสมรรถนะ ได้แก่

1.1) ความรู้ (Knowledge) ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีความรู้ พนักงาน ก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง ความรู้นี้มักจะได้จากการศึกษาอบรม สัมมนา รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้มีความรู้ในด้านนั้น ๆ เป็นการรับรู้เบื้องต้นซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสาน ระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตาม ความรู้ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ได้ โดยนิยามความรู้ หมายถึง การได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน ความรู้จึงเป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง (Facts) หรือความคิด (Idea) ความหยั่งรู้ หยั่งเห็น (Insight) หรือสามารถเชื่อมโยงความคิดเข้ากับเหตุการณ์

1.2) ทักษะ (Skill) ความสามารถเฉพาะที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีทักษะแล้ว ก็ยากที่จะทำให้พนักงานทำงานให้มีผลงานออกมาดี และตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ทักษะนี้ มักจะได้มาจากการฝึกฝน หรือกระทำซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดความชำนาญในสิ่งนั้น

1.3) ทัศนคติ (Attitude) คุณลักษณะ ความคิด ทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ และความต้องการส่วนตัวของบุคคลคุณลักษณะเป็นสิ่งที่ติดตัว และเปลี่ยนแปลงได้ไม่ถาวรนักคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับหน้าที่มักจะก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน และทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ซึ่งสมรรถนะทั้งสามนี้ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กรในอนาคตจากการที่ภัยพิบัติในปัจจุบันที่นับวันจะทวีความรุนแรง และมีความถี่มากยิ่งขึ้น ทั้งจากผลของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพัฒนาเทคโนโลยี สภาพสังคมที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพ อปพร. ให้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และทักษะ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในกรณีฉุกเฉิน กระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ภัย (ONE TAMBON ONE SEARCH AND RESCUE : OTOS) เพื่อให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีชุดปฏิบัติการกู้ชีพ / กู้ภัย สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีที่เกิดเหตุ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ของตนเอง หรือต่างพื้นที่ เมื่อมีการร้องขอ โดยการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการกู้ชีพกู้ภัยให้แก่บุคลากรของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักอันจะเป็นการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของ อปพร. ให้มากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการจัดสรรอุปกรณ์ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานและให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสนับสนุนเรื่องงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมและทันสมัยยิ่งขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ รุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ (2554, น. 82 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และด้านปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย และสุพรรณ โภชน์เจริญ (2555, น. 52 - 53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการวิจัย พบว่า อปพร. เทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอยู่ในระดับมาก ด้านการช่วยเหลือส่วนราชการ และสังคมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ดที่มี เพศ อายุ หมู่บ้าน โดยรวมแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้าน พบว่า

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ รุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ (2554, น. 82 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ที่มีอายุ ที่แตกต่างกัน การดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วันเพ็ญ นพไชสง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ส่วนเพศ อายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดนครราชสีมา

2. ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีหมู่บ้านแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อิ่ง ตำบลคู่อิ่ง อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีความแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ สมศักดิ์ น้อยนคร (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพอยู่ในพื้นที่ ๆ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดสวัสดิการให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ที่ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

5.3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความสำคัญและพัฒนางานกิจกรรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในทุก ๆ ด้านให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นไปอีก

5.3.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองให้มากยิ่งขึ้น

5.3.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประสานงานในการอพยพประชาชน หรือขนย้ายสิ่งของขณะเกิดภัย

5.3.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลควรซ่อมแซมเครื่องมือให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเรื่อง การสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยนำตัวแปรที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ ไปออกแบบวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น